

Sygn. akt VIII U 2277/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 stycznia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 11 stycznia 2019 r. w Gliwicach

sprawy W. S. (S.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania W. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 12 lipca 2018 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt. VIII U 2277/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 12 lipca 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu W. S. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w zw. z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wskazując, że ubezpieczony do dnia 1 stycznia 1999r. nie osiągnął 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego, a ponadto nie udowodnił 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i przyznania prawa do spornego świadczenia. Podniósł, że zaskarżona decyzja jest niezgodna ze stanem faktycznym, gdyż wykonywał on minimum 15 lat pracy w szczególnych warunkach, co mogą potwierdzić świadkowie. Ponadto wskazywał, że posiada wymagany 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, na który składają się okresy zatrudnienia, odbywanie służby wojskowej, prowadzenie działalności gospodarczej oraz okres, w którym był zarejestrowany jako bezrobotny w urzędzie pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. (...) Oddział w Z. wskazał, że do stażu pracy zostały uwzględnione wszystkie okresy zatrudnienia

ubezpieczonego, okres prowadzenia działalności gospodarczej i służby wojskowej, a nadto okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych (od 11 lutego 1997r. do 10 lutego 1998r.) – nie uwzględnia się natomiast okresu zarejestrowania w urzędzie pracy bez prawa do zasiłku.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony W. S. urodził się (...) Wiek 60 lat ukończył w dniu (...) Nie jest członkiem OFE.

W dniu 9 lipca 2018r. ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę.

Zaskarżoną decyzją z 12 lipca 2018r. (...) Oddział w Z. odmówił przyznania ubezpieczonemu prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w zw. z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wskazując, że ubezpieczony do dnia 1 stycznia 1999r. nie osiągnął 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego, a ponadto nie udowodnił 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu na dzień 1 stycznia 1999r. 24 lata, 10 miesięcy i 6 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Do pracy w szczególnych warunkach nie zaliczono ubezpieczonemu żadnego okresu z uwagi na brak dokumentacji potwierdzającej wykonywanie takiej pracy.

Przebieg zatrudnienia ubezpieczonego do 31 grudnia 1998r. prezentuje się następująco:

- w okresie od 1 września 1973r. do 30 kwietnia 1977r. pracował w (...) Przedsiębiorstwie (...) (do 20 czerwca 1976r. jako uczeń (...), a od 21 czerwca 1976r. jako mechanik);
- w okresie od 5 maja 1977r. do 22 października 1979r. pracował w Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku kierowcy;
- w okresie od 23 października 1979r. do 5 kwietnia 1982r. w związku z odbywaniem zasadniczej służby wojskowej wykonywał pracę w charakterze kierowcy samochodu o ładowności do 6 ton w Jednostce Wojskowej nr (...);
- w okresie od 23 kwietnia 1982r. do 30 kwietnia 1993r. pracował w Przedsiębiorstwie (...).W. (...) w B. jako kierowca autobusu;
- w okresie od 1 maja 1993r. do 30 września 1994r. pracował S.C. A.S. R.” R. A., T. T. na stanowisku kierowcy;
- w okresie od 1 listopada 1994r. do 26 listopada 1996r. prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą;
- w okresie od 11 lutego 1997r. do 10 lutego 1998r. pobierał zasiłek dla bezrobotnych, przy czym od 3 lutego 1997r. do 17 marca 1998r. był zarejestrowany jako bezrobotny w Rejonowym Urzędzie Pracy w T.;
- w okresie od 1 kwietnia 1998r. do 31 grudnia 1998r. pracował w Przedsiębiorstwie (...) w W. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego oraz świadectw pracy i zaświadczeń załączonych do odwołania (k.10-19).

Sąd oddalił wniosek dowodowy odwołującego o dopuszczenie dowodów z zeznań świadków na okoliczność ustalenia, że odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach powyżej 15 lat, albowiem nie miało to znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, ponieważ odwołujący i tak nie spełnił jednej z przesłanek wymaganych do uzyskania prawa do wnioskowanej emerytury – przesłanki legitymowania się 25 letnim okresem składkowym i nieskładkowym.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było ustalenie czy ubezpieczony posiada wymagane na dzień wejścia w życie ustawy, tj. 1 stycznia 1999r., 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych oraz 15 lat pracy w warunkach szczególnych, wymaganych do uzyskania emerytury z art. 184 ust. 1 ww. ustawy.

Zaskarżoną decyzją z 12 lipca 2018r. (...) Oddział w Z. odmówił bowiem ubezpieczonemu art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w zw. z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wskazując, że ubezpieczony do dnia 1 stycznia 1999r. nie osiągnął 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego, a ponadto nie udowodnił 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony nie zgodził się z ww. decyzją i wniósł odwołanie podnosząc, iż legitymuje się 25-letnim okresem składkowym i nieskładkowym, jeśli zaliczy mu się okres, w którym był zarejestrowany jako bezrobotny w Rejonowym Urzędzie Pracy w T.. Dodał, że niezależnie od powyższego, do osiągnięcia 25 lat stażu zatrudnienia brakuje mu niewiele ponad miesiąc, zatem winno mu zostać przyznane prawo do wnioskowanej emerytury. Ponadto wskazywał, że pracował ponad 15 lat w szczególnych warunkach, co mogą potwierdzić świadkowie.

W ocenie Sądu zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

Zgodnie z treścią art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Na podstawie cytowanych przepisów, prawo do emerytury w obniżonym wieku przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 1 stycznia 1999r., spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych a nie osiągnął wymaganego wieku. Ubezpieczeni, którzy w chwili wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych posiadali wymagany okres ubezpieczenia (szczególny i zwykły), mogą realizować prawo do emerytury na starych zasadach po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w art. 39 czy art. 32 również po dniu 31 grudnia 2008r. pod warunkiem nieprzystąpieniu do OFE. Wszystkie przesłanki muszą zostać spełnione łącznie.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Jak ustalono w toku niniejszego postępowania, organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu na dzień 1 stycznia 1999r. 24 lata, 10 miesięcy i 6 dni okresów składkowych i nieskładkowych. (...) Oddział w Z. nie uwzględnił przy tym całego

okresu, w którym ubezpieczony był zarejestrowany jako bezrobotny w Rejonowym Urzędzie Pracy w T., tj. od 3 lutego 1997r. do 17 marca 1998r., a jedynie okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych od 11 lutego 1997r. do 10 lutego 1998r.

Wskazać należy, że uwzględniony w zaskarżonej decyzji okres składkowy i nieskładkowy – za wyjątkiem okresu, w którym ubezpieczony był zarejestrowany jako bezrobotny bez prawa do zasiłku – był bezsporny.

W ocenie Sądu organ rentowy dokonał prawidłowych wyliczeń okresu składkowego i nieskładkowego oraz słusznie nie uwzględnił w tych obliczeniach okresu, w którym ubezpieczony był zarejestrowany jako bezrobotny bez prawa do zasiłku.

Okresy podlegające uwzględnieniu przy obliczaniu stażu ubezpieczeniowego – okresy składkowe i nieskładkowe – zostały wymienione w art. 6 i 7 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z art. 6 ust 1 pkt 1 i 2 okresami składkowymi są m.in. okresy ubezpieczenia (pkt 1) oraz okresy opłacania składek na ubezpieczenie społeczne w wysokości określonej w przepisach o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych, w przepisach wymienionych w art. 195 pkt 1-4 i 8, w przepisach o adwokaturze, w przepisach o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz w przepisach o pomocy społecznej.

Z kolei zgodnie z art. 72 ust. 13 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018, poz. 1265) Starosta ustala i opłaca, na zasadach i w wysokości określonych w odrębnych przepisach, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od zasiłków wypłaconych bezrobotnym.

Z obowiązujących przepisów wynika zatem, iż okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych jest okresem składkowym, zaś okres zarejestrowania w urzędzie pracy bez prawa do zasiłku nie zalicza się do okresów składkowych i nieskładkowych w rozumieniu omawianej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Tym samym organ rentowy w zaskarżonej decyzji dokonał prawidłowych obliczeń ustalając okres składkowy i nieskładkowy ubezpieczonego na dzień 1 stycznia 1999r. w wymiarze 24 lat, 10 miesięcy i 6 dni.

Sąd podkreśla, że biorąc pod uwagę cytowane powyżej przepisy, już sam fakt, iż ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. nie legitymował się wymaganym 25-letnim okresem składkowym i nieskładkowym powoduje, iż nie może zostać mu przyznana emerytura z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Nie spełnia on bowiem jednej z przesłanek, odnoszącej się do konieczności posiadania co najmniej 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego na dzień 1 stycznia 1999r.

Należy również zaznaczyć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych art. 5 k.c. czy też art. 8 k.p. nie mają zastosowania, a zatem zasad współżycia społecznego nie stosuje się ich do złagodzenia rygorów prawa ubezpieczeń społecznych. Przepisy z zakresu prawa ubezpieczeń społecznych mają bowiem charakter bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa publicznego i nie mogą być modyfikowane lub zastępowane przez zasady współżycia społecznego – oznacza to, iż w sytuacjach w nich określonych muszą być one stosowane przez organ rentowy w sposób ścisły (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2006 r., I UK 138/06).

Sąd zwraca uwagę, że aby uzyskać prawo do emerytury w oparciu o cytowane wyżej przepisy, wszystkie wymagane przesłanki muszą zostać spełnione łącznie. Dlatego też ubezpieczony, który nie legitymuje się wymaganym, co najmniej 25-letnim okresem zatrudnienia, nie może uzyskać prawa do spornego świadczenia, nawet wówczas gdyby posiadał 15 lat pracy w szczególnych warunkach, gdyż nie spełnia jednej z koniecznych przesłanek. Już z tej przyczyny należało uznać, iż ubezpieczonemu nie przysługuje prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał, iż skoro ubezpieczony nie mógł uzyskać prawa do emerytury, o której mowa w art. 184 ustawy emerytalno-rentowej z uwagi na brak wymaganego, co najmniej 25-letniego, okresu zatrudnienia, bezcelowym było badanie czy ubezpieczony osiągnął 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Reasumując, Sąd uznał, iż ubezpieczony nie spełnia przesłanek do uzyskania prawa do emerytury, w związku z czym zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

Mając powyższe na uwadze Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek